

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

verslag

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

KvK Utrecht 30276683

T 030 274 91 11
info@rivm.nl

Datum
21 oktober 2021

Ons kenmerk

Bespreking Afstemmingsoverleg COVID-19 Zeehavens
Vergaderdatum en -tijd 21 oktober 2021

Actuele casuïstiek

- GGD Amsterdam: Afgelopen week is er een MDOH binnengekomen met betrekking tot Een zee cruisschip*. In de melding stond dat er 6 positieve gevallen waren (met klachten). Het heeft toen veel moeite gekost erachter te komen wat er aan de hand was, omdat men moeilijk contact konden krijgen met het schip. J. Boreel werd de volgende ochtend gebeld door de arts van het schip die alle informatie heeft gegeven. Het betrof bemanningsleden die pas recent aan boord waren gekomen. Men hanteerde aan boord een zorgvuldig beleid. Bemanningsleden worden getest voordat zij aan boord komen, vervolgens gaan zij 10 dagen aan boord in quarantaine en worden op dag 10 weer getest. Als de uitslag dan nog steeds negatief is dan kunnen zij pas gaan werken aan boord. In dit geval ging het om bemanningsleden die nog in quarantaine zaten dus zij hadden geen contacten aan boord. De zaak is afgehandeld
 - Net zoals bij deze rederij* lijn moet de bemanning bij een tweede schip* ook in quarantaine voordat zij aan het werk kunnen aan boord. Passagiers worden twee keer getest voordat zij aan boord kunnen. De eerste keer een aantal dagen voordat zij aan boord kunnen en de tweede keer is als zij aan boord komen. Ook als passagiers gevaccineerd zijn, worden zij getest.
 - Port Health Authority Rotterdam: via de agentschappen kan je ook het een en ander afstemmen voor het geval je geen contact kan krijgen met het schip.
- GGD Amsterdam: Er was ook nog een casus op een binnenwater passagierschip van een stichting voor mesen met een lichamelijke beperking* . Het ging om een uitje van een paar uur met 80 kwetsbare ouderen met een lichamelijke beperking en 10

vrijwilligers. Achteraf bleken er 8 indexen te zijn, waarvan 5 ouderen en 3 vrijwilligers. Daarna zijn er mogelijk nog 5/6 personen positief getest op COVID-19, alleen zijn toen niet nog gemeld. Het is gebleken dat QR-codes niet werden gecontroleerd op het schip.

Datum
21 oktober 2021

Ons kenmerk

Verder was er twijfel of het uitje gezien moest worden als een cruise of een evenement of mogelijk zelfs nog als rondvaart.

- RIVM: Het was geen cruise, omdat een overnachting het minimum is dus onze kaders geleden dan niet. Waarschijnlijk was het een evenement, alleen dan zouden QR-codes wel gescand moeten worden en anders zal het toch vallen onder de rondvaartboten.
 - Het ministerie van VWS gaat hier nog naar kijken en zal de GGD een terugkoppeling geven. [22/10: dit betreft ook horeca, CTB had hier gevraagd moeten worden]
- RIVM: Casus gehad met een vrachtschip dat op binnenwater de grens over is gegaan met vermoedelijk positieven aan boord. Het contact verliep moeizaam en de opvarenden wilden zich niet laten testen.

Aanpassingen maatregelen zee- en binnenvaartscruises

- RIVM: Verzoeken bestonden om maatregelen te heroverwegen met de landelijke versoepelingen. De branche vond een reductie van maximaal 70% erg ingrijpend. Nederland leek de enige te zijn in de omliggende landen die een dergelijke reductie eiste. Deze eis is vervallen. De eisen zijn dat 5% van de cabines moet worden vrijgehouden voor quarantaine en isolatie, en een vaccinatiegraad van 90% is een harde eis. De voorwaarde dat ook een lagere vaccinatiegraad toelaatbaar is goed is mits er meer wordt getest komen te vervallen.
 - Voor de zee- en binnenvaartscruises verandert de anderhalve meter en mondkapjesplicht in een dringend advies.

Vernieuwde documenten Healthy Gateways

- RIVM: De normen van de Healthy Gateways zijn aangepast, en sluiten goed aan bij onze kaders.
 - In de documenten staat aangegeven dat passagiers en crew zich twee keer per week moeten laten testen, tenzij je bent gevaccineerd of een herstelbewijs hebt dan is één keer per week voldoende. Verder moeten **alle** passagiers zich laten testen als zij aan boord komen. Wanneer de vaccinatiegraad voor passagiers en crew minimaal 95%* is, dan geldt alsnog dat er twee keer per week getest moet worden, tenzij je bent gevaccineerd of een herstelbewijs hebt dan wordt het één keer in de twee

weken testen. *Gezien de >90% vaccinatie eis gaan we van dit beleid uit.

- Pagina 25 voor meer informatie.

Datum
21 oktober 2021

Ons kenmerk

- RIVM: in onze kaders wordt er ook verwezen naar Healthy Gateways, alleen zijn onze kaders wat minder gedetailleerd.
 - GGD Amsterdam: Gezien de epidemiologische ontwikkelingen, moeten we niet uitkijken dat we niet te veel in de versoepelingsmodus blijven?
 - RIVM: Is het eens. Voor nu is het goed om te blijven informeren over schepen en om te kijken naar de trend. Verder gaat 5.1.2e kijken of we nog contact kunnen leggen met buurlanden voor uitwisseling tav beleid. Daarnaast zal er worden gekeken of er over een paar weken een afspraak ingepland kan worden met de auteurs van het afsprakenkader om de situatie te evalueren.

Oefening Hamburg

- RIVM: Het scenario was een schip dat onderweg was naar Hamburg met veel personen aan boord, een bezetting van 87%. Op de eerste oefendag moest het schip Antwerpen in vanwege een medische evacuatie. Op dat moment waren er 55 opvarenden met klinische verschijnselen dus is er een MDOH ingediend. Voor de opvarenden met klachten waren 2 decks vrijgemaakt. Op verschillend niveaus trof men in Hamburg voorbereidingen (haven en Port Health, en bovenregionaal) Opvallend was dat er een MIRG beschikbaar was om in te vliegen voor triage en ophalen van samples. Het aantal opvarenden met klachten blijft oplopen, inmiddels waren er 127 personen met klachten waarvan er maar 5 personen positief testen voor COVID-19. Op het schip konden niet alle testen worden gedaan die je eigenlijk wil doen. Er werd dus verder gezocht naar de oorzaak van de klachten, waarbij er ook een drinkwateronderzoek is gedaan. In de aanloop naar Hamburg bleef de uitbraak zich ontwikkelen en moest tegelijkertijd een response aan boord worden uitgeverd, inclusief drie nieuwe evacuaties, en een grootschalige voorbereiding aan de kade worden geregeld. Alsmede de regionale ziekenhuis- en transportcapaciteit en opvang voor een groot aantal passagiers dat niet direct naar huis kon reizen. Het schip voer verder naar Hamburg en de evacuatie werd beëindigd. Uiteindelijk ging het om een legionella uitbraak.

Uit verslag observatie:

- We were impressed by the number of partners at regional and national levels and sectors that need to be involved to control an outbreak like this on a cruise ship. It was interesting to see the practical implications of outbreak management advice and the amount of resourced needed to carry them out.
- The time to organize coordinated local action before arrival of the cruise ship is very short. When the outbreak develops at sea, response ashore needs to be set up in a higher pace than we'd have foreseen.

- Due to many authorities with direct connection and a significant amount of professionals with focus on port / maritime health, we noticed excellent knowledge of the port/maritime context and health aspects in this setting among the Hamburg authorities.
- We take back their habit to visit all cruise ships and meet the surgeons of the different ships every time the ship is in the port (both during crisis as inter-crisis times). In this way, they know the surgeon and the specific situation on board at all times. This seems a very valuable basis for cooperation during the response.
- In general, our impression was that all partners feel involved and are willing to anticipate to the situation. We noticed very cooperative and open attitudes among partners.
- Regular meetings with all partners were very valuable (so-called Lagebesprechungen). For us as observer it was a moment to be updated and we are sure this may be for some of the partners. We foresee a permanent role for these online meetings in real response situations.
- Press communication cannot be delayed because social media causes the general public to become aware of the situation in an early stage.
- In the Netherlands, we will evaluate responsibilities in coordination of an outbreak response on a ship that is not yet in a port. In Hamburg, the so-called Havariekommando organized response capacity from different regions to already support in the response before the ship was in German waters.
 - We noted to which extent the medical capacity on a cruise ship is limited in case of an outbreak. We need to evaluate how we would reinforce medical crew on board if required

Datum
21 oktober 2021

Ons kenmerk

GGD Amsterdam: Is er tijdens de oefening nagedacht aan of gesproken over passagiers die weer doorreizen naar andere landen? Hoe doe je een vervolg en hoe doe je nog meldingen? RIVM: We weten niet of het is benoemd, omdat de oefening in het Duits was dus het kan zijn dat we dit hebben gemist.

- Hiervoor kijken in de table topversie voor in Nederland

Afronden audits voor binnenvaartcruise

- RIVM: Tijdens de audits is er gekeken in hoeverre de binnenvaartcruises zich aan de maatregelen hebben gehouden en of er nog pijnpunten waren. Uit deze audits kwam naar voren dat de binnenvaartcruises zich redelijk goed aan de maatregelen houden. Het naleven van het testbeleid ging soms niet zo goed. Dit lag niet aan de bereidheid, maar vaak aan de communicatie intern.
 - Audits voor de binnenvaartcruises worden nu niet meer structureel uitgevoerd. De capaciteit gaat wordt ingezet voor de zee-cruises. Resultaten van de binnenvaartaudits komen over twee weken.

Toekomst MDOH-procedure binnenvaart

- RIVM: de MDOH-procedure is tijdens COVID-19 tijden ingericht. Hier is niet vaak een positieve melding uit voortgekomen, maar de meeste betrokkenen zijn van mening dat het een goed systeem is om te behouden. Het moet dan anders worden ingericht: waarbij cruises zich kunnen melden en waar de MDOH's beoordeeld worden net zoals voor de zee cruises. Wat kunnen we het beste doen? Naar de eindhaven (Amsterdam/Rotterdam) of naar een centraalpunt of een andere inrichting?
 - 5.1.2e komt hier binnenkort op terug. Vraag voor nu in de weet gelegd en kijken of het opgepakt kan worden.

Datum

21 oktober 2021

Ons kenmerk

Het volgend overleg zal op 2 december plaatsvinden van 10:00 tot 11:00 uur.